7. JavaScript / DOM

Univerzitet u Novom Sadu Fakultet tehničkih nauka Web programiranje

Zašto da server radi sav posao?

- Kod se mora rekompajlirati svaki put
- Server-side scripting (JSP, PHP, Ruby on Rails, Python Django)
- Dobro za integrisane aplikacije
- Separacija odgovornosti nije najbolja

Client-side scripting

- UI komponenta (view) se izvršava u klijentu (browser)
- Server se ne mora rekompajlirati
- Klijent i server mogu biti odvojeni projekti
- Dinamički sadržaj bez osvežavanja stranice
- Visoka doza interaktivnosti

JavaScript

- Scripting jezik sa podrškom za OOP
- Netipizirani, slabo strukturirani jezik
- Interpretira se u browseru
- Read-evaluate-loop konzola u browseru (REPL)
 - F12 u Chrome i Firefox

JS u vašem HTML-u

```
Može se pisati u fajlu koji se importuje preko <script> taga ✓
```

Može se pisati u HTML unutar <script> taga X

```
<html>
<head>
...
</head>
<body>
<script>
console.log("Hello");
</script>
...
</body>
</html>
```

JavaScript crash course

Deklaracija promenljivih var vs let

```
var a = 5;
let a = 5;
      Funkcije
function add(a, b) {
   return a + b;
      Objekti
let proizvod = {ime: "TV", cena: 500.0, stanje: 2};
proizvod.name == proizvod["name"];
```

Nizovi

```
for (let elem of niz) {
    console.log(elem);
}
for (let key in niz) {
    console.log(key);
}
```

JavaScript crash course

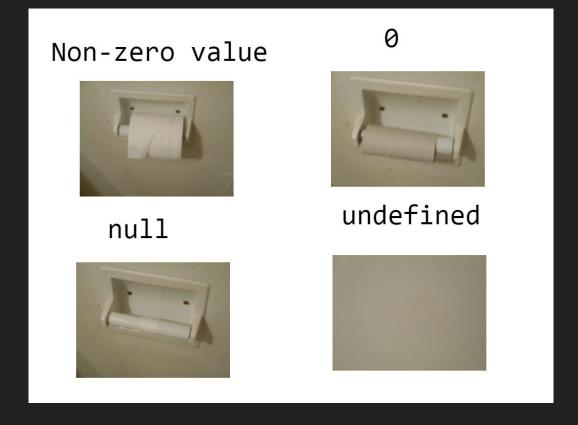
```
if
if (uslov) {
} else if (drugiUslov) {
} else {
    . . .
     Falsy: false, 0, "", null,
      undefined, NaN
```

- Truthy: sve što nije falsy

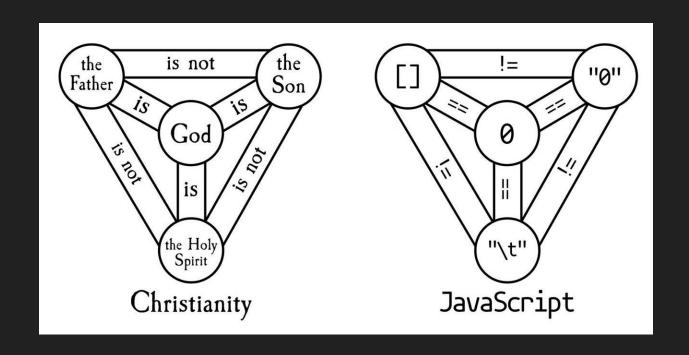
- Logički i relacioni operatori: praktično ista sintaksa kao u Javi
- Ugrađeni objekti u browseru
 - document
 - window
 - location
 - history
- Provera jednakosti

```
2 == "2"; // true
2 === "2"; // false
```

0 vs null vs undefined

JS je… <u>čudan</u>

Funkcije prvog reda

Funkcije mogu da prime funkciju kao parametar ili da budu vrednost promenljivih

```
function doStuff(callback) {
    ...
    let cb = callback;
    cb();
    ...
}
```

• Funkcije mogu da vrate funkciju kao rezultat

```
function returnFn() {
    return function(a, b) {
        return a+b;
    }
}
```

Funkcije prvog reda

Funkcija vraćena kroz rezultat može da "zarobi" vrednost (closure)

```
function returnFn(c) {
    return function(a, b) {
        return a+b+c;
    }
}
let fn = returnFn(3);
fn(1,2); // 6
```

Closure su bitni za asinhrono programiranje

Document Object Model (DOM)

HTML u fajlu, DOM u memoriji

```
Pera
           Peric
Mika
          >
 Mikic
```

Document Object Model (DOM)

- Pristup preko document ugrađene promenljive
 - o document.getElementById
 - o document.getElementsByName
 - o document.getElementsByClassname
 - o document.getElementsByTagName
 - o document.querySelector / document.querySelectorAll

Atributi DOM objekata

```
let imeEl = document.getElementsByName('ime')[0]
let ime = imeVal.value;
imeEl.style.background = 'red';
```

Događaji

- Akcije korisnika izazivaju UI događaje (klik, unos sa tastature itd)
- HTML atribute on{događaj} (onclick, oninput, onsubmit itd)

```
<button onclick="funkcija()">Klikni</button>
```

Event bubbling

```
<html>
    <head>
        <script>
            function forma(e) { e.stopPropagation(); alert('form');}
            function input(e) { e.stopPropagation(); alert('input');}
        </script>
   </head>
    <body>
    </body>
```

Kraj

Kontakt:

- Lazar Nikolić <lazar.nikolic@uns.ac.rs>
- Igor Jovin <igor.jovin@uns.ac.rs>
- Katarina Glorija Grujić<katarina.glorija@uns.ac.rs>
- Nina Miladinović <ninam@uns.ac.rs>
- enastava

Sledeći put: JS prototype

